

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 89
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

27.7.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.
b) 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.
c) 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazınız.
ç) 28/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.
d) 04/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

7/30607
7/30762
7/30958
7/30960
7/30961
7/31061
7/31069
7/31071
7/31659

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen Bursa Milletvekili Hasan ÖZTÜRK'ün 7/30607 ve 7/31061, Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'ın 7/30762, Hakkari Milletvekili Öznur BARTİN'in 7/30958, Konya Milletvekili Barış BEKTAŞ'ın 7/30960, Çanakkale Milletvekili Özgür CEYLAN'ın 7/30961, Hatay Milletvekili Necmettin ÇALIŞKAN'ın 7/31069, İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/31071 ile Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/31659 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (24 Sayfa)

7/30958

HAKKARİ MİLLETVEKİLİ ÖZNUR BARTİN'İN 7/30958 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Eğitim sistemimizin temel amacı, tüm bireylerin yaşamı boyunca kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime erişimini sağlamak; düşünme, algılama, problem çözme yeteneği gelişmiş, özgüven ve sorumluluk duygusuna, girişimcilik ve yenilikçilik özelliklerine sahip, demokratik değerleri ve millî kültürü özümsemiş, paylaşma ve iletişime açık, sanat ve estetik duyguları güçlü, teknoloji kullanımına yatkın, çağın gerektirdiği bilgi farkındalığı yüksek, üretken ve mutlu bireyler yetiştirmektir. Öğretim programları toplumsal ihtiyaç ve bilimsel gelişmeler ışığında sadece belli bir aralıkta değil sürekli olarak güncellenmekte ve geliştirilmektedir. Bu durum program geliştirme süreçlerinin doğal seyridir. Program geliştirme çalışmaları süreçte edinilen tecrübe, uygulama dönütleri, yeni gelişmeler, ihtiyaç analizleri kapsamında birikimli bir biçimde ilerlemekte olup bir önceki çalışmalar üzerine inşa edilmektedir. Bunun yanı sıra tüm öğretim programlarımız 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen Türk Millî Eğitiminin temel ilkelerine uygun bir biçimde geliştirilmektedir.

Kadın ve erkeklerin toplumdaki hak ve fırsatlardan eşit şekilde yararlanmaları; eğitim, sağlık ve istihdam gibi temel alanlarda eşit fırsatlara sahip olmaları ve ayrımcılığa uğramamaları öğretim programları ve ders kitaplarında öncelikle esas alınmaktadır. Bunun yanı sıra toplumda üstlendikleri roller ve karşılaştıkları durumlar ise sorumluluk ve fırsat eşitliği ilkeleri doğrultusunda ele alınmaktadır. Bu bağlamda uygulanmakta olan haftalık ders çizelgelerinde soru önergesinde ifade edilen başlıkta bir ders bulunmamaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilen öğretim programlarında “toplumsal cinsiyet eşitliği” kavramından hareketle belirlenmiş bir içerik yer almamakla birlikte disiplinler özelinde hazırlanan öğretim programlarının çerçevesini oluşturan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde; ötekileştirici veya ayrıştırıcı bir tutumu önleyen; hak ve özgürlükleri, eşitliği, etik davranmayı, hakkaniyeti, ön yargısızlığı, ölçülülüğü ve liyakati kapsayan “adalet” değeri ele alınmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli “Erdem-Eylem-Değer Çerçevesi D1. Adalet” değeri başlığı altında “Hak ve özgürlüklerini bilmek ve korumak, Hakkaniyetli davranmak, Ölçülü ve dengeli olmak, Liyakate önem vermek” eylemleri vurgulanırken eylemler; “Hak ve özgürlüklerinden yararlanırken diğer insanların haklarını da savunur.”, “Toplumsal hayatta kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğunu bilir.”, “Bireysel farklılıkların haklardan yararlanmaya engel olmaması gerektiğini bilir.”, “Adalet ve eşitlik kavramlarını ayırt eder.” ve “Yeterliğe göre yapılan tercihlerin adil olduğunu fark eder.” şeklinde ifadesini bulan doğru yolu izleme, denge, dürüstlük ve tarafsızlık anlamlarını içeren adalet kavramı, hak ve eşitlik temelli bir anlayış ile ele alınmıştır. Öte yandan Talim ve Terbiye Kurulu Kararları doğrultusunda Bakanlığımızca onaylanan öğretim programları dışında gerek soru önergesine konu gerekse de başka herhangi bir konunun ders içeriği olarak belirlenmesi ve/veya işlenmesi yasal olarak mümkün değildir.

Bununla birlikte kadına şiddet konusu Hayat Bilgisi, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Peygamberimizin Hayatı Dersi, Türk Dili ve Edebiyatı ve İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi ders kitapları başta olmak üzere farklı sınıf ve seviyede yer alan ders kitaplarında ailede sevgi, saygı ve adalet temaları üzerinden doğrudan ele alınmaktadır. Ayrıca şiddetin bireyler ve toplumlar üzerindeki psikolojik etkilerini öğrencilerin

empati ve eleştirel düşünme becerileri üzerinden kazandırmaya yardımcı olacak yazılı ve görsel içerikler yer almaktadır.

Özellikle Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan eğitim öğretim programlarına yönelik olarak Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan “Ders Kitapları ve Eğitim Araçları ile Bunlara Ait Elektronik İçeriklerin İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları”nın “1.3. Eşitlik ve Kapsayıcılık” başlığı altında ders kitaplarının ve eğitim araçlarının eşitlikçi ve kapsayıcı şekilde tasarlanmasına yönelik ilkeler belirlenmiştir.

Ders kitapları hazırlanırken kadın erkek eşitliği ile ilişkili şu hususlara azami dikkat edilmektedir:

- İçerik, Anayasa’da ve Millî Eğitim Temel Kanunu’nda açıkça hükme bağlanmış eşitlik ilkesi gözetilerek temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşımla hazırlanmaktadır.
- Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmektedir.
- İçeriğin düzenlenmesinde bütün insanların eşit ve özgür olduğu ilkesi esas alınmaktadır.
- İçerikte eşitlik, din ve vicdan hürriyeti, düşünce ve ifade özgürlüğü, adalet, toplumsal barış ve insan hakları gözetilmektedir.
- İçerikte ırk, renk, dil, din, siyasi tercih, etnik köken, mülkiyet veya başka herhangi bir ayırım gözetilmeksizin evrensel insan haklarının herkes için geçerli olduğu ilkesi esas alınmaktadır.
- İçerik; öğrenciler için muzır tesirde bulunacak korku, şiddet, hakaret, aşağılama; cinsel içerikli öge vb. herhangi bir mesaj veya ima yer almayacak şekilde kontrol edilmektedir.
- Verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde kadın ve erkek dağılımı açısından makul bir denge gözetilmektedir.
- Kadın erkek temsilinde isnat, ön yargı, kalıp yargı vb. ifadeler bulunmayacak şekilde kontroller yapılmaktadır.
- Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmektedir.
- İçerikteki unsurlarda millî ve manevi değerler, toplumsal hassasiyetler göz önünde bulundurulmaktadır.
- Toplumun bir kesiminin siyasi görüşünü veya düşünce biçimini küçük düşüren yahut bunlara karşı ön yargı oluşturabilecek anlatımlara yer verilmemektedir.
- İçerik; bireysel, sosyal, mesleki kimlikleri ve kişilikleri küçülten; toplumsal barış ve anlayışı bozan veya bunlara zarar veren herhangi bir ifade veya ima bulunmayacak şekilde kontrol edilmektedir.
- İçerik oluşturulurken toplumun tüm katmanlarına hitap edilerek toplumsal temsiliyet dikkate alınmaktadır.

Konu ile ilgili olarak 2019-2025 yılları arasında toplamda öğretmenlere yönelik 385 eğitim ve 101.995 katılımcı belgesi verilmiştir. Bu eğitimlerin yıllara göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

- 2019 yılında 10 adet Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Semineri yapılmış olup 2.886 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 80 saat sürmüştür.
- 2020 yılında 7 adet Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Semineri yapılmış olup 1206 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 56 saat sürmüştür.

- 2022 yılında mahalli ve merkezi eğitim kapsamında 8 adet Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Semineri yapılmış olup 87.403 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 64 saat sürmüştür.
- 2022 yılında 1 adet Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Semineri yapılmış olup 44 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitim toplamda 8 saat sürmüştür.
- 2022 yılında 12 adet Şiddetin Psikolojik, Sosyal, Dini ve Hukuksal Boyutları Semineri yapılmış olup 432 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 96 saat sürmüştür.
- 2022 yılında 24 adet İki İnsan Eğitimi Semineri yapılmış olup 724 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 96 saat sürmüştür.
- 2023 yılında 8 adet Şiddetin Psikolojik, Sosyal, Dini ve Hukuksal Boyutları Semineri yapılmış olup, 158 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 64 saat sürmüştür.
- 2023 yılında 27 adet İki İnsan Eğitimi Semineri yapılmış olup 625 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 108 saat sürmüştür.
- 2023 yılında 53 adet Kadına Karşı Şiddeti Önleme Semineri yapılmış olup 1070 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 424 saat sürmüştür.
- 2024 yılında 31 adet Şiddetin Psikolojik, Sosyal, Dini ve Hukuksal Boyutları Semineri yapılmış olup, 1.470 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 248 saat sürmüştür.
- 2024 yılında 53 adet Kadına Karşı Şiddeti Önleme Semineri yapılmış olup 1085 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 424 saat sürmüştür.
- 2025 yılında 43 adet Şiddetin Psikolojik, Sosyal, Dini ve Hukuksal Boyutları Semineri yapılmış olup 1490 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 344 saat sürmüştür.
- 2025 yılında 12 adet İki İnsan Eğitimi Semineri yapılmış olup 425 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 48 saat sürmüştür.
- 2025 yılında 26 adet Kadına Karşı Şiddeti Önleme Semineri yapılmış olup 1.330 katılımcıya belge verilmiştir. Bu eğitimler toplamda 208 saat sürmüştür.